

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 7-50 Din, polletno 15 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun pošte brailnice, podružnice v Ljubljani, št. 60.711.

Klerikalni poslanci proti nujnosti izenačenja davkov

Ob volitvah v Narodno skupščino so klerikalci obljubljali izenačenje neposrednih davkov, sedaj pa so glasovali proti nujnosti zakona o davčnem izenačenju — Slovenija, ki je z davčnimi bremenmi najbolj prizadeta, naj še nadalje gospodarsko propada

Naša ustava daje vsem državljanom enake pravice in enake dolžnosti. Cela leta se vrši že borba, da bi se na papirju priznala enakost državljanov tudi v resnici uveljavila, toda baš v najvažnejšem vprašanju, to je v vprašanju izenačenja davkov po vsej državi, se ne more doseči ta naša pravica.

Prečanske pokrajine, med temi zlasti Slovenija in Vojvodina, plačujejo neprimerno večje davke kakor Srbija in Črna gora. Zato radikali, katerih glavno območje je Srbija, vedno zopet in zopet zavlačujejo rešitev tega mignega vprašanja. To zavlačevanje bo trajalo najbrže tako dolgo, dokler bodo na vladnem krmilu glavni gospodarji radikali, ker si ti pač ne upajo rešiti tega vprašanja zaradi svojih srbijanskih volilcev, za katere bi izenačenje davkov pomenilo obenem tudi povišanje.

Malo se brigajo radikali za to, da se prečanom godi kruta davčna krivica, saj so oni za enkrat še tako močni, da brez njih ni vlade.

Izenačenje in omiljenje davčnih bremen je najnujnejša slovenska zahteva. Zaradi davčne preobremenitve propadajo naše kmetijstvo, trgovina, obrt in industrija. Davčna bremena kruto težijo delavca in zasebnega uradnika, ki si često morata denar za plačilo davkov naravnost pristradati. To bridko dejstvo pa prav malo briga naše klerikalce, ki z najtesnejšim podpiranjem radikalov, glavnih nasprotnikov davčnega izenačenja, onemogočajo dosego najnujnejše slovenske zahteve.

Večina Slovencev, ki jo predstavlja SLS, vodi torej politiko, ki jasno in odločno nasprotuje slovenskim koristim. Namesto da bi SLS svojo zvezo z radikali izkoristila v prid Sloveniji, pa gre za radikali čez drn in strn kakor medved za svojim vodnikom. **Klerikalni poslanci so minuli petek na seji Narodne skupščine mirnodušno z radikali glasovali za odklonitev opozicijskega predloga, ki je zahteval predložitev zakona o izenačenju neposrednih davkov.** Predlog je bil stavljen kot nujen.

Ta odklonitev ni z ničemer utemeljena, ker je načrt zakona o izenačenju neposrednih davkov že izdelan in bi potreboval le še nekaj popravil.

Debata, ki se je razvila v Narodni skupščini o tem predlogu, je bila zelo burna in je pokazala, da je prečanstvo začelo odločno borbo za dosego davčnega izenačenja. Žal, so se tej fronti, ki se bori proti popolnemu uničenju prečanskega gospodarstva, izneverili klerikalci — zastopniki z davki najhuje obremenjene pokrajine.

Uredba o začasni ureditvi davkov, ki jo je pripravil finančni ministar dr. Markovič in ki naj bi stopila v veljavo s 1. januarjem 1928., nas ne more zadovoljiti. **Neznatno olajšanje davčnih bremen, ki ga predvideva ta uredba, nas ne bo uspavala, da bi pozabili na davčne neenakosti, ki s to uredbo kljub neznatnemu znižanju davkov še niso odpravljene, pač pa še povečane, kajti omiljenje davkov je po tej uredbi večje v Srbiji kakor na pr. v Sloveniji.** Srbija, ki je že itak plačevala skromne davke, naj bo po tej uredbi deležna še večjega zmanjšanja davčnih bremen kakor z davki preko vsake mere obremenjene prečanske pokrajine.

Naša zahteva je in ostane: davki se morajo po vsej državi izenačiti in znižati na tisto mero, ki jo gospodarstvo prenese. Vemo, da se davki morajo plačevati, toda jasno je tudi, da morajo taka bremena biti pravično porazdeljena po vsej državi.

Pa še eno dejstvo je treba omeniti. Vse moderne države dosledno vodijo politiko zmanjšanja in pravične porazdelitve davkov ne le po pokrajinah, nego tudi po davčni sposobnosti državljanov, a pri nas se dogaja nasprotno. Davki niso pravično porazdeljeni po pokrajinah, pa se tudi ne ozirajo na davčno sposobnost posameznih davkoplačevalskih skupin. Druge države imajo s pametnim gospodarstvom državnih podjetij (železnice, zemljiška posestva, tvornice itd.) ogromne dohodke, pri nas pa neštevilna državna podjetja obratujejo z ogromnimi izgubami.

Zaradi tega nesposobnega gospodarstva v državnih podjetjih, ki bi morala očitno biti dobičkanosna, morajo nositi državljani bremena, katera ovirajo in celo onemogočajo gospodarski razvoj.

Vprašanje rešitve davčnega izenačenja in znižanja je nujno, a je obenem nujna tudi preureditev gospodarstva v državnih podjetjih.

Če bi bila danes SLS na svojem mestu ter izpolnjevala obljube, ki jih je bila ob volitvah polna napram slovenskim volilcem, bi se ta vprašanja že znatno približala svoji rešitvi. Večina slovenskih volilcev, ki si sedla na sladke klerikalne obljube kakor muha na lim, zahvali se svojemu večinskemu zastopstvu v Narodni skupščini, da danes breznažno potiš krvavi pot pod davčno preobremenitvijo.

Izid volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Obrtniška lista dobila 7079 glasov (šest mandatov), klerikalna pa 11.508 glasov (10 mandatov) — Klerikalna zmaga pridobljena z nasilji

V pondeljek je klerikalna volilna komisija končala delo okrog štetja glasovnic za volitve v obrtniški odsek Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Volitve v trgovski odsek se, kakor znano, niso vršile zaradi razveljavljenja stanovske trgovske liste, tako da je bila klerikalna lista proglašena za izvoljeno. Prav tako ni bilo volitev v industrijski odsek, ker se je za ta odsek postavila ena sama kompromisna lista. V obrtni odsek je volilo od 25.523 volilnih upravičencev 19.088. Od teh je bilo 501 glas neveljavnih. Dobili sta: stanovska lista g. Rebeka 7079 glasov, klerikalna lista g. Ogrina pa 11.508 glasov. Na podlagi proporca je dobila lista g. Rebeka 6 mandatov, lista g. Ogrina pa 10.

Izvoljeni so: na listi g. Rebeka:

1.) Gogala Ivan, čepičar, Jesenice-Sava; 2.) Rebek Josip, ključavničar, Ljubljana; 3.) Oset Andrej, gostilničar, Maribor; 4.) Volk Jakob, krojač, Šoštanj; 5.) Kokol Josip, gostilničar, Orešje 58, Lajtersberg; 6.) Kavčič Franc, gostilničar, Ljubljana; n a m e s t n i k i: 1.) Češarek Alojzij, ključavničar, Ribnica; 2.) Krapeš Milko, urar, Ljubljana; 3.) Berlič Josip, gostilničar, Ptuj; 4.) Hmelina Dragotin, dimnikar, Slovenjgradec; 5.) Golčer Jernej, sodar, Celje; 6.) Igljič Franc, krojač, Ljubljana; n a k l e r i k a l n i l i s t i p a: 1.) Sukič Štefan, krojač, Murska Sobota; 2.) Hohnjec

Miloš, kipar, Celje; 3.) Ogrin Ivan, stavbenik, Ljubljana; 4.) Kralj Andrej, sodar, Sv. Lenart pri Brežicah; 5.) Vrečar Ivan, mizar, Domžale; 6.) Ložar Jernej, krojač, Ljubljana; 7.) Zavodnik Fran, mizar, Št. Vid; 8.) Mesarič Matija, krojač, Maribor; 9.) Hohnjec Franc, mesar, Maribor; 10.) Kuder Peter, čevljar, Griže.

Razume se, da so klerikalci svoje zmage zelo veseli. V trgovskem odseku so «zmagali» že s tem, da z razveljavljenjem stanovske liste niso pustili stanovsko zavednim trgovcem izraziti njihove svobodne volje. Sredstva, ki so jih uporabljali klerikalci pri teh volitvah, so prav lahko dovedla do zmage v zborničnem obrtniškem odseku. Kakor ne morejo biti klerikalci ponosni na zmago v trgovskem odseku, tako se tudi z zmago v obrtniškem odseku ne morejo bahati. Nasilje se bo že še ob pravem času poplačalo.

V torek popoldne, ko se je volilni odbor ponovno sestal in sestavil zapisnik o izidu volitev, je predstavitelj stanovske obrtniške liste g. Josip Rebek podal k zapisniku pismen ugovor, ki ugotavlja med drugim:

«Stanovske obrtniške organizacije so v volilnem boju doživljale nezakonit in nepravilen postopek s strani volilne komisije in tudi zborničnega komisarijata, ki je na primer omogočil, da je gospod Ogrin za SLS

dobil volilni imenik, dočim ga pred volitvami organizacijam ni hotel izročiti niti proti odškodnini 2000 Din. Komisarijat je oviral tudi vpogled volilnih imenikov po funkcijonarjih organizacij. Zabranil je celo prepisovanje imenikov, kar znači, da je hotel z vsemi sredstvi onemogočiti volilno akcijo organizacijam.

Stanovske obrtniške organizacije vlagajo ugovor proti strankarsko sestavljeni volilni komisiji, v kateri organizacije nimajo niti enega svojega zastopnika, niti ni v njej prištaša kake druge politične stranke razen SLS. Volilna komisija je dosledno zavračala reklamacije, ki so jih vlagali volilci proti članom načelstev raznih zadrug, ki tudi po interpretaciji ministra trgovine in industrije nimajo volilne pravice.

Rok za vlaganje kandidatnih list je bil prekratek. Volilna komisija je omogočila šele s 16. oktobrom končno sestavo kandidatnih list, s čimer je dopustila za vlaganje list le 48 ur časa.

V volilni imenik je vpisan g. Ivan Ogrin, opekarnar v Ljubljani, Grubarjevo nabrežje 8.

Na kandidatni listi pa kandidira g. Ivan Ogrin, stavbenik. Takega volilca volilni imenik ne pozna. Dalje kandidira na listi g. Ivana Ogrina g. Matija Mesarič, krojač v Mariboru. Omenjeni je baje izvrševal krojaški obrt od leta 1920., a jo je pozneje očitno odložil, ker je 28. oktobra 1925. zaprosil za izdajo obrtnega lista mestni magistrat v Mariboru, ki mu je obrtni list 27. novembra 1925. tudi res izdal. Matija Mesarič torej ni zadostil členu 7. točka 2. volilne uredbe in je njegova kandidatura, oziroma izvolitev najmanj sporna, če ne neveljavna.

Ugotovljeni so nekateri primeri, ko so se našle v uradnih ovojih, ki jih je volilni odbor pošiljal volilcem, tudi kandidatne liste z nosilcem g. Ogrinom, kar je protizakonito. SLS je vršila nad volilci skrajšen teror in nasilje; njeni agitatorji so grozili volilcem z bojkotom, češ da bo stranka budno pazila, kdo bo volil nasprotno listo. Zaradi tega ugovarjajo stanovske obrtniške organizacije proti pravilnosti volitev.»

pa g. Ivan Mohorič kot član in g. Ivan Lončar kot namestnik.

Sejo je v dvorani mestnega magistrata otvoril predsednik oblastne skupščine g. dr. Natlačen, ki je podal besedo velikemu županu g. dr. Vodopivcu. Veliki župan je v smislu zakonskih določb zaključil izredno zasedanje oblastne skupščine ter prečital nato kraljev ukaz o otvoritvi rednega zasedanja.

Iz poročila velikega župana g. dr. Vodopivca o položaju in razmerah v ljubljanski oblasti povzemamo, da se je ustanovila v Skofji Loki letos 1. junija politična ekspozitura sreskega poglavarstva, ustanovitev take ekspoziture v Trbovljah (za občini Trbovlje in Dol) pa se pripravljala. Tekom letošnjega leta so se vršile v oblasti v 255 občinah volitve v občinske zastoje, v 55 občinah se bodo še letos vršile, a v ostalih občinah prihodnje leto, ko bo potekla funkcijska doba dotičnih občinskih odborov.

Samoupravni posli, ki se tičejo nadzorstva in disciplinskega gospodstva nad občinami, so bili izročeni oblastnemu odboru. Po členu 322. finančnega zakona za letošnje leto je bila vsa imovina bivših dežel priznana oblastnim samoupravam. Po santmargeritskem dogovoru bo treba urediti vprašanje kranjske deželne imovine še z Italijo, ki ima del bivše Kranjske v svojem oblastvu. Na oblastni odbor so prešli posli glede volitev in konstituiranja okrajnih cestnih odborov. Oblastnemu odboru je tudi priznana pravica razpisov novih volitev v cestne okrajne odbore.

V poročilu o prosvetni upravi navaja med drugim, da je država dovolila v proračunu za leto 1927./1928. ljubljanski oblasti 190.000 Din za gradbo šol, katera vsota pa je mnogo premajhna, ker znašajo potrebe za najmanjše šolske zgradbe v oblasti 900.000 Din.

Poročilo omenja nadalje stanje agrarne reforme v ljubljanski oblasti, kjer pride v poštev za agrarne svrhe samo 27 veleposestev, katerih površina presega po zakonu določeni ožji maksimum 75 ha. Potem omenja stanje kmetijstva in njegovo pospeševanje v ljubljanski oblasti. Podpor za pospeševanje kmetijstva se je izdalo 670.000 Din. Mlekarska šola v Skofji Loki je že začela poslovati in se je v začetku septembra otvoril prvi šestmesečni tečaj z 18 učenci. Državni ekonomski so od začetka marca do konca

Seji obeh slovenskih oblastnih skupščin

Zaključek izrednega in otvoritev rednega zasedanja — Neznosno stanje našega gospodarstva in naših bolnic — Klerikalna večina ni znala izposlovati zadostnih kreditov — V ljubljanski oblasti klerikalna večina uvedla takso na gledališke vstopnice — Odgovoritev zasedanja obeh skupščin

Kakor določa zakon o oblastni samoupravi, se morajo dne 5. novembra vsakega leta po vsej državi sestati oblastne skupščine k svojemu rednemu zasedanju. Tako sta se po daljšem odmoru sestali 5. t. m. tudi obe oblastni skupščini v Sloveniji, ljubljanska in mariborska.

Ljubljanska oblastna skupščina

Napredno zastopstvo ljubljanske skupščine se je od zadnje seje spremenilo. Oblastna poslanca gg. dr. Albert Kramer in Ivan Urek sta odložila mandata, ker sta bila izvoljena za narodna poslanca. Prav tako je odstopil g. Fran Zebal. Namesto g. dr. Kramerja je prišel v oblastno skupščino g. Ivan Lončar, župan in

posestnik v Trziču, namesto g. Ureka g. Ivan Bogovič, posestnik in gostilničar v Brezicah, namesto g. Zebala pa g. Karel Mayer, posestnik in upokojeni uradnik na Vrhniki.

Vsi trije novi poslanci so stopili v Napredni klub, ki se je zaradi tega na novo konstituiral ter si izbral za predsednika g. dr. Dinka Puca, za tajnika pa g. Ivana Tavčarja. V finančni odsek oblastne skupščine sta bila delegirana od Naprednega bloka g. Ivan Tavčar kot član in g. Ivan Mohorič kot namestnik, v kmetijski odsek g. Valentin Poljanšek kot član in g. Ivan Bogovič kot namestnik, v odsek za javna dela g. Karel Mayer kot član in g. Ivan Mohorič kot namestnik, v trgovinski odsek

Soteščan:

Tajnosti grajskega stolpa

(Povest iz davnih časov.)

(Dalje.)

«Kakor hočete,» se je posmešnil. «Od zdaj ste v mojem oblastvu ter se boste meni pokorili. Omeščati hočem vašo trmo in podjarmiti voljo, v vašem srcu ne sme biti najmanjše odpornosti proti mojim ukrepom.»

«Molči!» je zapovedovalno dvignila roko. «Ako si preslepil ubogega očeta in naščuval neuko osebe k uporu — mojga razuma ne boš nikdar omamil. Lahko mi omajšaš telesne moči, a duša bo ostala čvrsta, nepremagljiva.»

«Vaše besede nimajo pravega pomena. Kadar je uničeno telo, mora kloniti tudi najmočnejša duša.»

«Ne potrebujem tvojega modrovanja; ako ne veš povedati drugega, lahko odideš.»

«Prišel sem, da vas omeščim, ker ne maram vaše pogube.»

«Moji sklepi so nespremenljivi.»

«Pomislite, da je v mojih rokah vaša usoda.»

«Ljubša mi je smrt kakor tako življenje...»

«Pa se boste še kesali.» — Vsiljivec se je ugriznil v ustnico; odšel je proti tajnemu izhodu in izginil za dragoceno zagrinjalo.

Izza sinje planine se je nasmehnila prva jutranja zarja. Grajsko dvorišče se je pričelo oživljati; leno so prihajali hlapci s slamnatih ležišč, zbirajoč se na klopi pod lipo, kjer so čakali oskrbnika, da jim bo odkazal delo.

Gizela je stopila k oknu, po kratkem opazovanju je poklicala vratarja, ki je hodil zamisljen po dvorišču. Pogledal je kvišku in nejevoljno zamrmral, na kar je šel odpirat železna vrata. Pozvala je delavce in hlapce, a nihče se ni zmenil za njeno klicanje, celo njena zvesta služabnica se ji ni oglasila.

Vsa obupana se je opotekla in sesedla v naslanjač. «Torej sem res jetnica,» je vzdihovala in vila roke. «Nihče me več ne posluša in ne priznava mojega oblastva.»

Spomnila se je tajnega izhoda in nekaj ji je reklo, naj vnovič pohiti do očeta ter se mu predstavi kot jetnica. Povedati mu mora, da je na Orlovju zagospodoval pritepenec, morda ga vzdrami vsaj ta udarec, to kruto ponižanje. V meglenem upanju je dvignila zagrinjalo in zbežala po skrivnem hodniku.

11.

Maščevalni Indijec je dospel po tajni poti na grajsko dvorišče pred majhne sobe za osebe. Mudilo se mu je na začeto delo, zakaj nekateri služabniki so še vedno omahovali in jih je bilo treba utrditi. Prvi med temi je bil oskrbnik Drobež, strog izvajalec ukazov svoje predstojnice. Dolgo se je protivil prigovarjanju namišljenega zdravnika in šele, ko je nasilnik nastopil z grožnjami, tedaj se je prestrašil in začel omahovati. Težko se je naposled sprijaznil z mislijo, da bi se izneveril svojemu gospodarju, zato se je hotel izmazati iz zaduhlega ozračja.

«Nikamor mi ne pojdeš,» mu je tujec oblastno prepovedal. «Tvoja službena dolžnost je, da me poslušаш.»

«Zakaj?» je strmel oskrbnik, ves zbeigan in preplašen.

«Kakor veš, nisem prišel na Orlovje svojevoljno, marveč sem bil poklican...»

«Pozvali smo te kot zdravnika...»

«Milostivo sem otel gotove smrti.»

«Zares si zaslužil plačilo; boš pa tudi obilno poplačan.»

«Saj me ne razumeš. Milostiva je sicer nekoliko okrevala, ni pa še popolnoma zdrava ter se ji bolezen vsak čas lahko povrne. Zato potrebuje modre oskrbe in vestnega varstva.»

«Potrudi se, da bo čimprej ozdravela, zakaj veliko bo plačilo.»

«Briga me plačilo, vse kaj važnejšega imam na srcu.» — Važno ga je potresel za rokav ter mu je pošepnil: «Ali še ne veš, da je duševna bolezen hujša od telesne boleznii?»

«Pešanje razuma, kajneda?» se je Drobež spomnil prizora pod vešali, kjer je bila njena blaznost zdravniško ugotovljena.

«Vsa znamenja potrjujejo njeno bolezen, smili se mi, sirota.»

«Ali res ni zdravila? Kje je tvoja zdravilska znanost?»

«Zal, da mora taka bolezen priti do viška, na kar bo polagoma pojemala. Vsak čas se ji bo popolnoma zmešalo: najprej bo začela nejasno govoriti, nato bo zdvijala in hotela ubežati.»

«Kam?» se je plašil oskrbnik. «To moramo preprečiti.»

«Prav to skrb sem ti hotel naložiti. Izbral sem te za njenega varuha, ker cenim tvojo zanesljivost in zvestobo. Morda jo bo prijelo

kot večinska stranka Slovenije izkaže napram svojim volilcem v praktični smeri, ne samo s pridobitvami v smeri svoje strankarske moči, sicer

bosta naši oblasti, ki imata opravljati važne gospodarske, prosvetne, zdravstvene in druge posle, le životarili.

Bira ne bo odpravljena, pač pa morda še povečana

Lepa je jesen za kmeta, posebno če so pridelki obilni in ob lepem vremenu spravljani. Nikdar pa tudi ni toliko nejevolje in zabavljanja kakor baš jeseni, ko se pobira vsakovrstna bira. Pobira jo kaplan, kjer ga imajo. Ta bira je po nekaterih farah prostovoljna. Nato pride prava župnikova bira. Ta je obilnatna ali primorana, pravijo, da je intabulirana. Vsak pravi kmet ima določeno, koliko mora dati tega ali onega žita ter drugih pridelkov, v vinorodnih krajih tudi vina. Zatem prideta župni cerkovnik in organist. Na koncu vseh koncev pa še podružnični mežnar, kjer obstoje podružnice.

Ni čudno, če kmet godrnja in z nejevoljo odmerja ali odplačuje ta za njega huda bremena, ki so krivična, ker jih mora nositi le kmet, a drugi stanovji so večinoma prosti teh dajatev. Ni se čuditi, če to povzroča med nami nejevoljo, pri odločnejših posameznikih pa tudi odpor.

Trdno smo upali, da se bodo ta staroveška in za nas kmete krivična bremena odpravila v naši novi državi. Kakor beremo v listih, se bira še niti sedaj ne namerava odpraviti, temveč se celo pripravlja njeno povečanje. Tako se glasi eden predlogov klerikalnega oblastnega odbora ljubljanske oblastne skupščine. Po zakonu spada ta zadeva, kakor se vidi, v oblastno skupščino. Da bo ta sprejela vse to, kar bo duhovnikom, glavnim stebrom SLS, v prid, se samo po sebi razume, saj ima SLS v njej veliko večino. Če se bo bira uredila primerno sedanjemu času, tedaj bo moral dajati kmet v pridelkih morda še enkrat več kakor dozda. Če je zdaj dajal po en mernik pšenice, bo dajal zanaprej po dva. Kdor je pa v denarjih plačeval in to še vedno po starem, ta bo moral n. pr. za pet dinarjev odšteti sedaj petdeset dinarjev.

Ta srednjeveška davščina se ne da drugače urediti, kakor da se popolnoma odpravi in se na drug pravičnejši način poiščejo dohodki za duhovnike. Tudi med duhovniki je že več takih, ki žele, da se odpravi bira, ki je ponižujoča za

duhovniški stan. Seveda ni večina za to, ker čas bira pride nekaterim prav za agitacijo, posebno če se v tem času vrše kake volitve, kakor je bilo to letos.

Naše preprosto kmetско mnenje je, naj se sploh vsaka bira odpravi, kakor se je odpravila tlaka. Tudi o kakem odkupu ne more biti govora. Kako pa pride kmet do tega, da bi se moral odkupiti od tega, njemu krivično naloženega bremena. Dosti je že, da je do sedaj prenašal to breme.

Kar nas je zavednih kmetov, se bomo oprijemali tistih strank, ki imajo res odločno voljo, odpraviti to starodavno navado brez odkupa. Ta stranka pa je naša SDS, katero zastopa tudi «Domovina». Upam, da bo «Domovina» stala v tej stvari odločno na naši strani.

Kmetovalec.

Politični pregled

V naši državi in tudi v inozemstvu se mnogo razpravlja

o naši prijateljski zvezi s Francijo.

Naša država, ki je bila že od nekdaj v najtesnejših prijateljskih stikih s Francijo, je sklenila sedaj s Francijo tudi pismeno prijateljsko pogodbo. Vsa jugoslovenska javnost ne glede na politična naziranja je sprejela utrditev prijateljskih stikov s Francijo z največjim zadovoljstvom, saj pomeni ta pogodba okrepitev našega zunanjepolitičnega položaja, katerega so nam neprestane zavrtnate italijanske spletke že močno zrahljale.

Prijateljska pogodba s Francijo je

odločno miroljubna

in ne zasleduje nikakih zavojevalnih ciljev. S pogodbo, po kateri se obe državi obvezu-

hoparen in malce okoren po duhu v družbi ni bil baš sijajen. Bil je hladan napram življenju, ker ga je prejšnje čase zapravljaj. Ta hladnost, ki je včasih prehajala v zaničevanje, se je često izlivala v jedko zasmehovanje. Poleg tega je spadal med neodločne značaje, ki nikdar ne store nič zlega brez nujnega povoda, dobro pa le, kadar slučajno tako nanese in jim ni treba baš posebno misliti na to.

Frančiški se je zdelo, da je našla v obnašanju, v njegovih naziranjih in načelih mnogo sličnega z očetom. To jo je napotilo, da se mu je bolj približala. Dovolj pretkan, da je spoznal, za kaj gre, ni marki vedel nič primernejšega, da si jo pridobi, nego z vso skrbjo proučevati in si zapomniti vse, kar je Frančiška iz globine svoje duše izrazila zlasti o razmerju v zakonu, potem pa kazati to kot svoje lastno prepričanje.

To navidezno soglasje v mišljenju, mnenje, da je marki izmed vseh, ki jo snubijo, edini, ki motri življenje s pravega vidika, da torej ne bo nikdar imel zahtev, ki bi jih ona ne mogla izpolniti, je odločila Frančiškino izbero in napravila markija, ki so ga priganjali upniki, za lastnika gospoda Nerbonneskega.

Kakor je tudi bilo dovolj vzroka za misel, da se bo v tem zakonu takoj pojavilo hudo nesoglasje, so se vendar morali prepričati baš o nasprotnem.

Marki, ki ga je ožarjala ljubeznivost njegove soproge, je bil videti čisto izpremenjen. Bilo je, kakor da se je stalil led, v kakršnega

je bila zakrknila njegova duša. Kljub vsemu protivljenju je družba nazadnje morala priznati, da je marki (grof) de la Pivardierski čisto prijeten mož, ki bo z njim markiza (grofica), ako ostane zvesta svojim nazorom, lahko čisto srečna.

Po nekaj mesecih življenja v Parizu, se je marki podal s soprogo na posestvo Nerbonnesko. Ako hočemo smatrati popolno medsebojno hladnost, ki ne dovoljuje nikakih zahtev, za srečo, je živel par v resnici mirno, srečno življenje. To razpoloženje se ni niti za las izpremenilo, ko je markiza rodila soprogu hčer.

Minilo je več let, ko je izbruh vojne (1688) povzročil poziv tako zvanega bana Arriereskega, tako da je bil marki v službi bana Arriereskega včasih primoran zapustiti grad Nerbonneski.

Bodi, da mu je bil ta posel prenadležen, bodi da je hrepenel proč iz enoličnega življenja in da mu je zamrzelo in postalo dolgočasno celo razmerje z markizo, kakorkoli! Vstopil je v armado in se mu je posrečilo, dobiti eskadron v dragonskem polku grofa Saint Hermineskega. In tako je čisto izostal z doma.

Četrte ure hoda od gradu Neronne je bila opatija v Miserayu, ki so jo imeli regulirani avguštinci. Eden izmed teh menihov je obenem upravljaj grajsko kapelo v Nerbonneu. Ta služba mu je nalagala, da je vsako nedeljo bral mašo v kapeli. Obenem je bil ta svečenik od nekdaj tudi spovednik gospode Nerbonneske. Tako se je zgodilo, da je markiza namesto v cerkev v Jeu, ki je bila prav za

jeta, da ne bosta ne z ene ne z druge strani izvršili nikakega napada in da ne bosta niti z ene niti z druge strani v nobenem primeru pripustili vojne, je dana precej sigurna podlaga za ohranitev miru na Balkanu.

Inozemstvo je večinoma v povoljnem smislu vzelo to pogodbo na znanje.

Le Italija je vznemirjena,

ker ji utrditev našega prijateljstva s Francijo križa mnoge račune proti Jugoslaviji. Italija, ki je hotela s svojimi prijateljskimi protinam naperjenimi zvezami z našimi sosednimi državami čim najbolj osamiti našo državo, je doživela krepak udarec. Fašizem, ki hlepi po uničenju naše države, od katere hoče še odtrgati kose zemlje, vidi sedaj, da ima tudi Jugoslavija kljub temu, da jo deloma obdajajo sovražni sosedi, čvrstega zaveznika, s katerim mora Italija računati pri svojih zavratnih zavojevalnih načrtih.

Pogodba s Francijo bo

svečano podpisana v petek,

in sicer v Parizu, kamor je odpotoval naš zunanji minister dr. Marinkovič. Po podpisu bo dr. Marinkovič sprejet v svečani avdijenci pri predsedniku francoske republike Doumergue (Dumergu).

V Beogradu ni posebnih novih dogodkov.

Sodelovanje med samostojnimi demokrati in radičevci

se je nadalje okrepilo in se je med obema strankama sklenila zadevna pogodba. V smislu tega sklepa tvorita kluba samostojnih demokratov in radičevcev kmetско-demokratsko koalicio, katere svrha je borba za popolno izvršenje enakosti vseh delov našega naroda in države. Glavni cilj te koalicije ostane prej ko slej

zbiranje vseh demokratskih sil v državi v obrambo demokracije in parlamentarizma.

Ta koalicija se ne sme smatrati za zaključeno, nego je njen namen, da pritegne vase in organizira v enotno skupino vse demokratske skupine v naši državi. Kot največjo svojo nalogo smatra koalicija delo za izenačenje davkov in za depolitizacijo državne uprave.

prav grajska farna cerkev, hodila k maši in k spovedi v kapelo.

Ker je bila opatija oddaljena od gradu samo četrt ure, je markiza navadno hodila tjakaj peš.

Nekega jutra na praznik, ko je bila markiza baš na grajskem vrtu, so votlo in slovesno doneli zvonovi z opatije tjakaj. Markizo je prevzela žalost, kakršna ji je bila že dolgo neznana. Bilo ji je, kakor da vstaja pred njo minulost liki podoba iz sanj, ko da jo marsikatero drago bitje, marsikateri naglo odbegli trenutek opominja na to, da ni znala zajeti življenja, ko jo je še obdajalo zeleno in cvetoče. Nenavadna bolečina, ki je sama ni razumela, ji je stiskala prsi in nehoti so se ji udrle solze. V pobožnosti je upala najti olajšanje za muke, ki so jo razjedale v globini duše. Šla je v opatijo. Med veliko mašo, ki se je bila pravkar začela, jo je neznana, nepremagljiva sila primorala, da se je približala spovednici, kjer je navadno spovedoval grajski kaplan.

Ko pa ji je duhovnik dajal odvezo, je vsa zadrhtela ob njegovem glasu. Napol nezavestna je omahnila, ko je skozi mrežo zagledala smrtnobledi svečenikov obraz in jo je iz njegovih mrkih oči presunil ognjevit žarek.

(Dalje prihodnjič.)

Obrambno sredstvo.

Janez: «Kako vendar moreš s tem človekom toliko govoriti?»

Miha: «Samo zato, da ne more govoriti on.»

Takoj po konstituiranju koalicije se bodo nadaljevali razgovori z Demokratsko zajednico v svrhu ustanovitve enotne demokratske fronte.

Ustanovitev koalicije samostojnih demokratov in radičevcev spremljajo vsi politiki z največjo pozornostjo.

V sredo se je zopet sestala

Narodna skupščina k seji.

Po prečitaniu zapisnika je zemljoradnik Lazič v imenu opozicije podal izjavo proti neprestanemu odlaganju skupščinskih sej, kar je znak, da vlada nima pripravljenega nikakega gradiva.

Kljub tolikim vprašanjem, ki nujno čakajo rešitve.

Narodna skupščina zopet ne more priti do dela.

Predvsem bi se moralo spraviti pred skupščino davčno vprašanje, a je zadevni predlog že na prejšnji seji vladna večina odklonila. Torej tudi klerikalci niso za izenačenje davkov, dasi so včasih v opoziciji neprestano vrтели to vprašanje. Slovenskim volilcem se odpirajo oči, ko vidijo, da je SLS začela slepo slediti radikalskim težnjam, ki imajo prav malo skupnega s slovenskimi koristmi.

DOPISI

DOL PRI LJUBLJANI. (Pretep.) Zopet se moramo oglasiti v «Domovini». Običajno je, da na deželi skoro ne mine zabava brez prepira in pretepa. Tako se je zgodilo minulo nedeljo tudi pri nas. Prišli so neki klerikalni izzivači ter izzivali ljudi z raznimi besedami. Neki klerikalec cerkveni pevec se je spravil na tovarniškega delavca Ivana Tekavca iz Kleč, kateremu je zadal telesne poškodbe, da je moral ta iskati zdravniške pomoči. Raztrgal mu je tudi obleko. Mislimo, da cerkveni pevec ni ravnal baš krščansko.

GORNJI LOGATEC. Na prošnjo Jugoslovenske Matice bo priredilo sokolsko društvo v nedeljo 13. t. m. ob pol 8. zvečer v Sokolskem domu obletnico nesrečnega rapalskega dne. Na sporedu so: govor, deklamacije in dramatični prizor «Jugana, vila najmlajša». K prireditvi valimo vse brez razlike stanu in strankarske pripadnosti. Manifestirati hočemo svečano, da vprašanje našega Primorja ni vprašanje enega samega stanu ali stranke, temveč vsega našega naroda. Podobne manifestacije se bodo vršile po vsej državi. Istega dne se bodo zbirali tudi denarni prispevki za Jugoslovensko Matico. Po prireditvi v domu se bo vršil Martinov večer v gostilni br. Lenassija.

MARIJA GRADEC PRI LAŠKEM. V zadnji številki «Slovenskega Gospodarja» poziva dopisnik občane, naj ne podpišejo kandidatno listo, katere nosilec je g. Škoberne. Dopisnik iz Laškega naj bo brez skrbi v zadevi podpisov, ker naša gospodarska lista je že podpisana. Vsa hujškanja ne bodo pomagala ničesar, ker so se občani odločili za nepolitično gospodarsko listo. Naši možje bodo imeli mnogo posla, da bodo uredili žalostne razmere v občinski upravi. Nadvlade raznih Deželakov, dr. Godniča, Podreberška ter konzumarjev imamo dovolj. Potrebno je, da si izvolimo zastopnike, ki bodo znali ceniti naše zaupanje. Razni odpuščeni pomožni občinski blagajniki, konzumarji in zasilni tajniki bodo pričeli grdo gonjo proti gospodarski listi, ker imajo strah pred vsako kontrolo nad njihovim gospodarstvom v občinski upravi. Slični agenti bodo prišli med volilce, grozili z Bogom in vragom ter proglašali našo listo za brezversko. Vsak volilec naj s sličnim političnim mešetarjem obravnava na kratko in mu zabrne v obraz: «Naša gospodarska lista je nepolitična, ni proti cerkvi in duhovnikom, pač pa stremi za tem, da se izboljša celokupno gospodarstvo v naši občini.» Kdor je proti temu, je proti kmetu, delavcu in slehernemu davkoplačevalcu. Vsak pošten davkoplačevalec bo šel v boj za nepolitično gospodar-

sko listo, poučil omahljivce, ki so danes še pod komando Deželakovih konzumarjev in dr. Godniča, ker se zaveda, da s tem pomaga urediti gospodarstvo pri občinski upravi in s tem dela v prid vseh občanov davkoplačevalcev. Najvažnejša naša naloga je, da spravimo politiko iz občinske uprave in uvedemo pravo gospodarsko delo. Ceste imamo vse uničene, vozovi se pogrezajo v blato do osi. Po stari tukajšnji navadi delamo posestniki tlako na cestah, ko končamo prevažati naše pridelke. Od visokih doklad, katere plačujemo občini, ne preostaja niti pare za popravo občinskih cest. V tem oziru so posebno prizadeti kraji Modriča, Strensko, Lože, Sv. Miklavž, Globoko, Plazovje in Radoblje. Ni čudno torej, da se je med nami vzbudila misel: «Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.» Občani! Vaša dolžnost Vam veleva, da greste krepko na delo za Gospodarsko listo, da bo naša zmaga 27. t. m. častna.

MARIJA GRADEC PRI LAŠKEM. Naši gospodje klerikalci se zelo razburjajo, ker bo pri volitvah v občinski zastop vložena tudi gospodarska lista. Po svoji klerikalni nestrpnosti zmerjajo in sramotijo vsakogar, ki ne trobi v njihov rog. Gospodje si menda domišljujejo, da imajo občino v zakupu. Zadnji «Slovenski Gospodar» zopet hvali zasluge klerikalnih očetov za blagor občanov. Pisec članka naj enkrat pride v šmiklavško blato, potem pa bo moral reči, da je naša občina glede blata in zanemarjenih potov vzor vseh občin v ljubljanski oblasti. Radovedni smo, ali bo pri teh volitvah tudi vera v nevarnosti. Poudariti moramo tudi, da občinska pisarna ni pravo mesto za agitacijo.

SV. MIKLAVŽ PRI RIMSKIH TOPLICAH. V zadnji številki «Domovine» smo čitali v dopisu iz Modriča pri Laškem, da ima gerent dr. Godnič pri okrajnem zastopu v Laškem 2500 Din mesečne plače. Dr. Godnič je obenem tudi koncipijent pri dr. Flegu v Laškem, ki se je svoječasno izkazal za pristaša radikalske stranke. Novica je med tukajšnjimi prebivalci vzbudila precej pozornosti zaradi tega, ker si dr. Roš za časa svojega gerentovanja ni računal nikake plače, medtem si pa dr. Godnič, ki predstavlja v SLS kmečkega zastopnika, računa mesečno plačo 2500 Din. Res pravi zastopnik nas kmetov davkoplačevalcev, in resen kandidat za bodočo Narodno skupščino iz našega okraja.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. Minulo nedeljo je prečital naš g. župnik ukaz, s katerim se prepoveduje damam in gospodičnam naslednje: 1. nošenje kratkih kril (krila morajo segati najmanj eno ped pod koleno); 2. nošenje kratkih rokavov (rokavi morajo segati do zapestja); 3. nošenje odprtih bluz (bluze morajo biti zapete z ovratnikom). Prizadete so na nejasnem in prosijo g. župnika za pojasnilo, ali je pastirski list naperjen proti zimskemu mrazu ali poletni vročini in kje se nahajajo one šivilje Orlice, katere se držijo tega modnega recepta.

GOVCE PRI SV. JEDERTI. Naša hribovita vas ima svojega občinskega odbornika, a naše ceste nimajo od njega ničesar. Pot od Sedraža mimo Primona na Govce je docela nesposobna za vozovni promet. Mož potroši mnogo časa za politiko SLS, a bilo bi bolje, da bi se brigal za naše ceste, sicer v bodoče ne bo deležen naših kroglic.

HUDA JAMA PRI LAŠKEM. Zadnje čase prihaja med nas odpuščeni blagajnik Deželak z namenom, da nas vplete v mrežo politike SLS. Svetujemo imenovanemu, naj se raje poda v svojo domovinsko občino, ker v naši občini je doigral svojo vlogo in prejel pismeno pohvalo z odpustom iz službe, kar je razvidno iz zapisnika občine Sv. Krištof.

REČICA PRI LAŠKEM. Klerikalni vodje so pričeli pri nas in v Hudi jami najgrši teror in se v ta namen poslužujejo najdrznejših sredstev proti naprednemu življu. Pri občinski upravi grozijo z gerentom, rudarjem z odpustitvijo iz službe in z reorganizacijo vse uprave pri rudniku, in to čisto po klerikalnem receptu. Njihovo geslo je: Rudnik Brezno-Huda jama mora postati za vsako ceno klerikalen. Da bi pospešili svoji cili, grozijo celo s stavko, čeprav se za-

vedajo, da nimajo od tega nobene koristi. Bivši pomožni in odpuščeni blagajnik občine Sv. Krištof g. Deželak pravi, da morajo vsi naprednjaki v Rečici od rudnika proč. Prav tako v Hudi jami. Gospodu Deželaku povemo odkrito, da sprejmemo njegovo ofenzivo popolnoma hladnokrvno. Svetujemo mu, naj si poišče še več takih družabnikov kakor je g. dr. Godnič, pa mu vsi skupaj ne bodo prav nič pomagali, kajti kmalu bo prišel čas, ko bomo prešli tudi mi v ofenzivo.

SEVNICA OB SAVI. Telovadno društvo Sokol v Sevnici bo priredilo 1. decembra t. l. v društveni dvorani br. Lamperja telovadno akademijo. Društvo se pridno pripravlja na ta nastop, samo, žal, trgovski naraščaj nima voditelja. Dobro bi bilo, če bi trgovski naraščaj prevzel kak član, oziroma podnačelnik. — V par dneh bo začela s telovadbo tudi naša konkurenca, ki ima baje že okrog 30 članov. Bratje, na delo, da nam ne zrasede Orli preko glave!

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

NOVI SADNI VRTOVI.

Našemu sadjarstvu se obeta še lepa bodočnost, ako se bomo te naše panoge poprijeli z večjo vneimo. Razmere za sadjarstvo so pri nas malone povsod ugodne. Kjer so pa posebno ugodne lege, tam bi morali naše nasade povečati in razširiti tiste sadne vrste, ki so kot namizno sadje za kupčijo posebno pripravne. Naša dežela je sadonosna, toda premalo vidimo lepih sadnih vrstov po naših krajih.

Po mnogih vaseh vidimo, da se nekaj sadnega drevja stiska okrog hiš, toda večjih in rodovitnih sadnih vrstov je malo. S sadnimi vrtovi je treba iti tudi ven, bolj na plano. Je sicer prav, da jih imamo okoli hiše, ali ni treba, da bi se tiščali samo tik doma. Poglejmo večje posestnike, kako si napravljajo v prikladnih legah svoje sadne vrtove. Kaj pa je lepšega, kakor vas, ki leži obdana od samih sadnih vrstov, nasajenih v lepih in pravih vrstah? In katera zemljišča dajejo več užitka kakor dobro oskrbovani in po potrebi gnojeni sadni vrtovi? Tukaj ni veliko vredna le krma, ki jo dobivamo s takih prostorov, ampak tudi dragoceno sadje, ki nam ob skrbni negi tudi bogato rodi. Po takih krajih kakor so naši, kjer je živinoreja glavna panoga gospodarstva, so sadni vrtovi zaradi bogatih krmskih pridelkov največjega pomena. Ob dobrem gnojenju z gnojnicami in drugimi gnojili dobimo lahko po tri bogate košnje najboljših krme in nazadnje še pašo.

Sedaj jeseni je prilika, da se lotimo tudi tega vprašanja. Marsikje se dá dobiti pripraven prostor za povečanje sadnega vrta ali pa naravnost za napravo novega sadnega vrta. Za nov sadni vrt si je treba napraviti načrt, iz katerega bode razvidno, koliko drevja bo treba zasaditi, koliko daleč naj so vrste narazen in kake sorte se imajo zasaditi.

Potrebne jame je treba že sedaj na jesen izkopati in ravno tako poskrbeti, da se naroči potrebno drevje iz zanesljivo dobrih drevesnic. Glede sort se je pa držati maloštevilnih sort sortimenta, ki se je določil od strani sadjarskih strokovnjakov za Slovenijo.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Na domačih in tujih tržiščih so se cene popravile, zlasti turščici. Povod temu so novejšje cenitve žitne letine, ki sicer govore o obilnem pridelku, kateri pa je v važnih žitorodnih državah deloma pokvarjen zaradi slabega vremena ob žetvi. Na ljubljanski blagovni borzi so bile 8. t. m. naslednje cene (na debelo za 100 kg): postavljeno na slovensko postajo): pšenica: baška 342:50 do 345 Din; sremska 337:50 do 340 dinarjev, slavonska 337:50 do 340 Din; turščica:

mu ni nihče odzval, je sam odšel za napadalci po državni cesti. Ko je prišel kakih 400 korakov daleč, so napadalci planili nadenj ter ga je eden zahodel z nožem v srce. Nesrečni Novak je v par minutah izdihnil. Napadalci so bili še isto noč aretirani.

* Dva potresna sunka v Mostarju. V Mostarju so te dni čutili ob dveh zjutraj in ob pol 11. dva precej močna potresna sunka. Škode potres ni napravil.

* Zločini razbojniške tolpe Prpića Malega. Preiskava proti Prpiću Malemu in njegovim tovarišem je v glavnem zaključena. Preiskovalni sodnik dr. Puškaš je odpotoval v Mitrovico v tamošnje kaznilnico, da zasliši pajdaše znanega razbojnika Jovana Čaruge, dočim se je nedavno vrnil iz Lepoglave, kjer je istotako zasliševal Čarugove pajdaše. Če ne bodo do glavne obravnave zvedeli še za več zločinov Prpićeve razbojniške tolpe, se bo Prpić Mali zagovarjal s svojimi tovariši za 68 zločinov, od roparskih umorov do običajnih tatvin in vlomov. Za teh 68 zločinov bodo odgovarjali v prvi vrsti naslednji člani Prpićeve tolpe: Pavle Prpić Mali, Jurij Prpić, Krmpotić, Smojver, Krbanec, Šikić, Krkić, Brdarić, Vuković in Budak. Poleg te deseterice se bo zagovarjalo tudi 25 njihovih pajdašev, tako da bo sedelo na obtožni klopi skupno 35 oseb.

* Uboj v Majšpergu. V Majšpergu opravljala tvrdka Treo & Co. zidarska dela. Med drugimi tam zaposlenimi delavci sta se nahajala tudi zidarska vajenca Rojs in Mihelač. Te dni sta šla z nekim delavcem v bližnjo gostilno, kjer so obrezovali repo. Vsak je dal za liter vina. Preden so se razšli je prišlo zaradi neznačnega prepira do pretepa, v katerem je zamahnil Rojs, doma iz Krčevine pri Vurbergu, proti svojemu tovarišu Martinu Mihelaču iz Zbovc z odprtim nožem ter ga zadel v prsa. Mihelač se je takoj nezavesten zgrudil na tla. Storilec se je prestrašil svojega nepremišljenega dejanja, stekel je hitro po ljudi in po duhovnika. Naložil je končno svojega tovariša na voz in ga dal prepeljati v bolnico v Ptuj, nakar se je šel javit orožnikom na Ptujski gori.

* Blažiča in njegovo ženo bodo privedli v Zagreb. Italijanska oblastva bodo Blažiča in njegovo ženo, ki sta poneverila, kakor smo že poročali, v Zagrebu ogromno vsoto denarja, izročila našim oblastvom, ker mu ne priznavajo italijanskega državljanstva. Blažič je namreč že od prevrata dalje živel v Jugoslaviji in se nekaj časa nahajal v orožniški službi. Pri Blažiču so našli še 223.000 Din. Ostanek 140 tisoč dinarjev je Blažič baje izročil znanemu žeparju Ivanu Vugrinoviću, za katerim je odrejeno zasledovanje.

* Pri ljudeh z oslabelem delovanjem srca pripravi kupica prirodne grenčice «Franz Josef», zaužita vsako jutro na tešče, lahko telesno odvajanje. Strokovni zdravniki za srca so prišli do zaključka, da celo pri težkih oblikah napak srčnih zaklopnic učinkuje voda «Franz Josef» zanesljivo in brez vsakršnih težav.

BELEŽKE

+ Lep napredek samostojnih demokratov pri občinskih volitvah v Vojvodini. Kljub radikal-skemu nasilju so občinske volitve v Vojvodini, ki so se vršile minulo nedeljo, prinesle samostojnim demokratom lepe uspehe, dočim so radikali občutno nazadovali. SDS je v mnogih občinah, kakor v Gornji Kaniži, Stari Palanki, Obrovcu, Silbašu, Bačkem Petrovu, Kuprinu, Turdiji itd., dobila absolutno večino. Ponekod je imela SDS skupne liste z Davidovičevimi demokrati. Skupen nastop obeh demokratskih strank je vojvodinsko ljudstvo odobravalo, kar je razvidno iz izredno ugodnih rezultatov v onih občinah, kjer je nastopala združena demokracija. Nemci so svoje število obdržali, dočim so Madžarji nazadovali. Svoje postojanke so obdržali tudi radičevci, ki so ponekod skupno nastopali z demokrati. Združena demokracija v Vojvodini zmagovito napreduje.

Sledeče srečke državne razredne loterije, kupliene v Zadružni hranilnici, r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, so bile izžrebane dne 7. t. m.

Po Din 2000— so zadele št. 76.729
70.211, 70.242, 20.207, 70.211, 70.242.

Po Din 500— pa so zadele naslednje številke:

14.135, 5.795, 5.786, 5.703, 5.763, 15.442, 30.938, 30.970, 53.423, 53.469, 53.475, 53.431, 66.639, 66.670, 66.695, 91.762, 115.606, 115.626, 115.673, 8.005, 11.510, 11.554, 11.524, 20.822, 20.855, 20.891, 20.894, 32.458, 23.490, 23.444, 34.153, 47.791, 47.771, 47.796, 47.758, 48.549, 48.570, 59.313, 59.338, 60.836, 60.821, 60.886, 70.248, 70.299, 71.812, 83.268, 86.349, 86.386, 86.399, 96.950, 97.741, 110.111, 110.114, 110.125, 110.152, 110.143, 111.139, 111.189, 120.113, 120.142, 123.386, 123.349, 9.394, 9.325, 9.331, 20.292, 20.209, 20.290, 20.213, 24.283, 24.287, 34.077, 34.014, 34.044, 61.277, 61.202, 70.248, 70.299, 71.812, 73.670, 73.687, 99.558, 110.780, 110.797, 122.752, 122.738, 122.773.

Opozarjamo, da se bo žrebalo do dne 7. decembra t. l. vsak dan. Premije in glavni dobitki bodo, kakor vedno, izžrebani proti koncu žrebanja. Kdor zadene dobitke po 500 Din, lahko takoj zamenja srečko za še neizžrebano srečko, da more igranje nadaljevati na visoke dobitke. Kdor reflektira na neizžrebane srečke, naj vrne takoj izžrebano srečko, da se mu pošlje neizžrebana, ali pa naj se osebno zglesi.

ŽENSKI VESTNIK

PAMETNO GOSPODINJSTVO NE PRIZADEVA MNOGO TRPLJENJA.

Gospodinjstvo se da preurediti in olajšati na različne načine, deloma s tem, da si nabavimo razne praktične pripomočke, ki nam izpopolnijo ali pospešujejo domače delo, deloma pa z novimi gospodinskimi načini, ki se zadnja leta zlasti v Ameriki vedno bolj uveljavljajo. Zanimivo pa je, da se gospodinjke bolj ogrevajo za razne pripomočke kakor pa za nove delovne načine, ki se upirajo načinu, po katerem so vodile gospodinjstvo njihove mamice in babice. V tem pogledu je večina žensk do skrajnosti nedostopna napredku, dasi bi si gospodinjke s tem prihranile mnogo trpljenja.

Vsi novi delovni načini gredo za tem, da si prihrani gospodinja pri delu čim več truda. Gospodinja, ki hoče opravljati svoje delo, ne da bi se zelo utrudila, naj po možnosti pri vsakem delu sedi. Toda baš ta svet gospodinjкам ne gre v glavo. Mnoge gospodinjke priznavajo, da se da krompir lupiti sede; če jim pa svetuješ, naj sede tudi likajo ali pomivajo posodo, vas debelo pogledajo, češ, saj to ni mogoče.

Večina gospodinj vzdihuje, da je težko biti ves dan na nogah, da čutijo v nogah bolečine in da se pojavijo na stopalih izpuščaji. Vse to se da preprečiti, ako opravlja gospodinja svoje posle sede. So seveda v gospodinjstvu opravila, pri katerih ni mogoče sedeti, kar pa še ne pomeni, da bi morala gospodinja stati tudi pri onih opravilih, pri katerih lahko sedi. To se pravi z drugimi besedami: Gospodinja mora delati tudi z razumom, ne samo z rokami, kajti marljiva gospodinja še ni vedno dobra gospodinja.

Shranjevanje srebrnih predmetov. Ako želiš, da ostanejo razni srebrni predmeti bleščeče svetli, jih imej shranjene med škrobom, zdrobljenim v prah. S pepelom od papirja se dajo srebrni predmeti lepo očistiti.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Napredna zmagava v Stari Loki

Stara Loka, 8. novembra.

V nedeljo 6. t. m. so izvolili zavedni možje občine Stara Loka, kjer je brez prestanka celih 24 let gospodovala za želje in potrebe naprednjakov gluha klerikalna večina, kljub najhujši klerikalni agitaciji 13 naprednih mož (SDS, SKS

in socialisti) in so s tem pridobili v občinskem svetu napredno večino.

Izvoljeni so: 1. Anton Hafner, posestnik in gostilničar ob kolodvoru v Škofji Loki; 2. Franc Dolenc, posestnik in lesni trgovec v Stari Loki; 3. Janez Vodnik, delavec na Šutni; 4. Janez Alič, kmetovalec na Godešču; 5. Peter Kajzer, sedlarski pomočnik na Grencah; 6. Valentin Hafner, kmetovalec v Žabnici; 7. Joško Veber, posestnik in trgovec z lesom ob kolodvoru v Škofji Loki; 8. Kacijan Hafner, kmetovalec v Dorfarjih; 9. Jože Kuralt, delavec na Godešču; 10. Valentin Starman, kmetovalec na Suhji; 11. Ivan Čemažar, kolar v Formah; 12. Janez Benedik, posestnik v Čepovljah, in 13. Franc Triler, posestnik v Stari Loki.

Če pogledamo imena izvoljenih in njihov stan, vidimo, da so zastopani vsi stanovi in da bo imel v novem občinskem odboru enako pravico delavec kakor industrijec, trgovec kakor obrtnik, kajzar kakor velik gruntar, skratka, vsi stanovi iz vseli delov naše obširne občine bodo lahko prišli k besedi in se bo moralo tako gospodariti, kakor bo hotelo prebivalstvo, ki plačuje davke, ne pa tako kakor doslej, ko so odločali le farovži in klerikalni velikaši v Ljubljani.

Vsak pošten in razsoden mož mora potrditi, da je le pri tako sestavljenem občinskem zastopu mogoče v občini tako gospodarstvo, ki koristi vsem stanovom, vsem krajem in vsemu prebivalstvu, ne pa le enemu stanu ali samo enemu delu občine, ker en stan ne more biti brez drugega, kmet ne more izhajati brez trgovca, delavec ne brez delodajalca, obrtnik ne brez naročnika, kmet ne brez kupca, kakor kupec ne more brez prodajalca.

Ker je bila naša lista sestavljena tako pravično za vse sloje, je takoj pridobila zaupanje med pametnim prebivalstvom. Z največjim zaupanjem v zmago nas je pa navdala nesebičnost zastopnikov vseh strank, ker se nihče ni silil na listo, če je videl, da mora narediti prostor drugemu. Občani, ne pozabite na te može in njihovo razsodnost, ker so dokazali, da jim je več za splošni blagor kakor za osebno čast.

Poglejte samo zavednega pristaša naše stranke, ki se je prostovoljno umaknil z liste, potem pa z vso gorečnostjo in pridnostjo vodil priprave za volitve, nadzoroval agitacijo in potek volitev, čeprav ga politični nasprotniki že davno bojkotirajo. Njegova možatost in njegovo požrtvovalno delo je mnogo pomagalo k zmagi, zato mu pa po zmagi tudi možato pripomorite do tega, da mu ne bo škodoval bojkot političnih nasprotnikov. In kakor njemu tako tudi vsakemu naprednjaku, če mu bodo skušali nasprotniki škodovati! Svoje pošteno srce in dobro dušo ste že

velika. Od Greenwicha do Ljubljane je 14 stopinj in pol proti vzhodu; torej ima Ljubljana 15 in pol krat 4 minute prej poldne kakor Greenwich, to je 58 minut. Zagorje so natančno 15 stopinj vzhodno od Greenwicha. 15. meridian je tako zvani srednjeevropski meridian. Na vsakem zemljevidu so glavni meridiani včrtani. Beograd ima 24 minut prej poldne kakor Ljubljana, Dunaj 8 minut prej, Varšava 21 minut prej, Leningrad dve uri prej, Pariz okoli 50 minut pozneje in tako naprej.

× **Ofenziva proti kratkim krilom ne bo uspela.** Iz Pariza obetajo ženskemu svetu za letošnje zimo dolga krila. Modne kovačnice v Parizu bi rade zaslužile, pa so začele agitacijo za povratak dolgih kril. Vprašanje pa je, ali bo imela ta agitacija uspeh. Najbrž bo izid boja za kratka krila tak, kakor je bil pred tremi leti, ko so modni saloni pripravili dolga krila, pa jih je žensktvo odločno odklonilo. Neki modni strokovnjak trdi, da so kratka krila grda in da bi jih ženske ne nosile, če bi se zavedale, koliko trpi pri tem njihova lepota. Ta trditev, kateri malokdo verjame, je kakor plačana agitacija za pariške modne kovače. Vse kaže, da ofenziva proti kratkim krilom ne bo imela uspeha. Zadostuje, da pogledamo na fotografije žensk pred 15 ali 20 leti, pa smo si takoj na jasnem, da so dolge kikkle pravcate maškare. Vrhu tega pa dolga krila tudi niso priporočljiva za zdravje, ker poberejo vso cestno nesnago.

× **Podnevi berač, ponoči gospod.** V Chicagu v Ameriki živi neki dr. Jechil, ki je podnevi beračil, a ponoči veseljačil po zabaviščih. Njegovo dvolično življenje je odkrila njegova lastna žena in ga ovdala sodišču. Podoben primer je bil te dni odkrit zopet v Chicagu. Neki Johnson, ki se je izdajal za trgovca in se nedavno oženil, je bil tudi od lastne žene razkrinkan kot dvoživka. Johnson je podnevi beračil, ženi je pa vedno natvezil, da se vozi v trgovino izven Chicaga. Johnsonov zakon je bil razveljavljen, a možak sam je moral v zapor.

× **Smrtna obsodba opičjega človeka.** V Winnipegu se je vršila te dni sodna razprava proti možu, ki je nad leto dni strahoval vso Severno Ameriko. Je to neki Nelson, ki so mu dali ime gorila, kar tudi po pravici zasluži. Mož je ves kosmat, telesno izredno razvit in neizmerno sirovega obraza. Nelson je svoje žrtve davil. Osumljen je bil, da je tekom dveh let zadavil 22 žen in deklet. Dokazana sta sicer samo dva primera, toda razne okolnosti, zlasti način izvršitve umora, dokazujejo, da je Nelson brez dvoma izvršil tudi ostale umore. V razpravi je bilo zaslišanih 60 prič. Zločinec se je vedel zelo nesramno in zanikal vse zločine. Sodišče ga je obsodilo na smrt. Kazen se bo v kratkem izvršila, ker se je pomilostitev odklonila.

× **Čuden samomor sportnika.** V Londonu je nedavno izvršil mlad Anglež samomor, katerega ni odrekati originalnosti. Mladenič Harington je bil navdušen motociklist. Vsako prsto minuto je posvetil svojemu ljubljenu motorju. Toda sčasoma se je poslabšal njegov gmotni položaj in dogodilo se je, da so mu upniki zaručili kolo. To ga je tako potrla, da je sklenil umreti. Stopil je v malo sobo in jo dobro zaprl. Svoje ljubljeno kolo je nato postavil na sredo in ga pognal s polno brzino. Odprl je plin pri motorju, tako da se je razširjal po sobici. Ko so čez nekaj ur sosedje vdrli v stanovanje, so našli Haringtona poleg motorja mrtvega. Strupeni plini so ga zadušili.

× **Katastrofalna povodenj v Zedinjenih državah zahtevala na tisoče smrtnih žrtev.** Zaradi trajnega deževja so narasle te dni v Zedinjenih državah vse reke in povzročile katastrofalne poplave. Mnogo mest in naselbin je popolnoma pod vodo, ki sega ponekod na najvišje strehe. Železniški promet je na mnogih krajih prekinjen, porušene so tudi telefonske in brzozjavne napeljave, tako da se vrši poročevalska služba le s pomočjo radija in letal. V mesto Montpellier je vdrla voda ponoči s tako naglico, da prebivalstvo ni moglo ničesar rešiti. Le z največjo naglico so spravili na varno ljudi. Kljub temu pa je katastrofa zahtevala 300 žrtev. Materijalna škoda je nepre-

cenljiva. Ceni se, da je po raznih poplavljenih krajih 15.000 do 20.000 smrtnih žrtev.

× **Smrtna kazen v Rusiji omejena.** Ruska vlada je znatno omilila kazenski zakonik in v več primerih nadomestila smrtno kazn z zaporom. To velja za prestopek zaradi polastitve uradnega oblastva, zlorabe uradnega oblastva, protipravnih sodb, podkupovanja in poneverbe. Baš poneverba je v mnogih primerih zahtevala smrtno kazn. Kakor pa je podoba, ruska sodišča nikakor niso voljna, primere poneverbe soditi milejše.

× **Ženska armada v Rusiji.** Ruska vlada organizira posebno žensko armado. Doslej se je prijavilo za to armado okrog 200.000 žensk. Komisar za vojne zadeve Vorošilov je izdal na te ženske vojake poseben proglas, v katerem jih poziva, naj čvrsto sodelujejo pri organizaciji velike rdeče armade. V sovjetski armadi je doslej že 72 ženskih oficirjev. Njihove uniforme se prav nič ne razlikujejo od običajnih vojaških uniform. 29 ženskih oficirjev je bilo tudi že odlikovanih za vojaške zasluge z redom Rdečega zmaja, ki je najvišje sovjetsko odlikovanje. Te dni pa je položila prva ruska ženska izpit za letalskega oficirja.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

V gostilni.

Gost: «Zakaj me tako gledate? Ali me imate za bedaka?»

Natakar: «No, za prav dobrega bralca čloških misli...»

Ni globoka voda.

Zora: «Ali je voda v tem potoku globoka?»

Zoran: «Ne, ne, gospodična! Saj vidite, da seže komaj racam do trebuha.»

Vse se je na njem spremenilo.

Jaka: «O, Gašper, kaj je s teboj? Prej si bil suh, zdaj si debel; prej si imel črne lase, zdaj imaš svetle...»

Neznanec: «Kaj hočete od mene? Ne poznam vas in tudi Gašper nisem.»

Jaka: «Kako? Tudi Gašper nisi več?»

Lažnik.

Trgovec Mojzes Kon je stopil v vlak na Dunaju in naletel v kupeju na svojega konkurenta trgovca Izaka Roženkranca. Med vožnjo se je razvil med njima razgovor.

Mojzes: «Kam se pelješ, Izak?»

Izak: «No, v Lvov!»

Mojzes: «Aha, ti praviš, da se pelješ v Lvov, da bi jaz mislil, da potuješ v Varšavo. Jaz pa vem, da greš v Lvov; kaj me torej hočeš naglagati?»

Lepa obitelj.

Mladenič Miha se je zaljubil v Reziko in se je hotel z njo poročiti. Zaprošil je očeta za dovoljenje, toda oče mu jo je zabranil: «Nikar, nikar, to je moja nezakonska hči — tvoja sestra.» Pa se je Miha potolažil in si izbral Urško. «Ne moreš je poročiti, ker je tudi tvoja sestra!» je dejal oče.

Ves turoben se je podal Miha potožiti svoje gorje materi, ki pa je menila: «Prav lahko poročiš Reziko ali pa Urško, ker ti sploh nisi — njegov sin...»

Slaba vest.

Oče: «Mihec, tvojo učiteljico sem srečal danes.»

Mihec (ki ni prav nič marljiv učenec): «Ah, oče, saj veš, da ženske rade pretiravajo...»

V trgovini.

Trgovec: «Mama, ali ste svojega moža tudi tako dolgo izbirali kakor to skledo?»

Vaščanka: «Res ga nisem dolgo izbirala, zato pa sem sedaj, kakor vidite, bolj oprezna.»

Prevelikih stroškov se boji.

Božidar sedi s prijateljem v slaščičarni, mu pokaže pri sosednji mizi na mlado dekletce, ki se masti z velikim kosom torte, ter pravi: «S tem dekletom sva se pismeno dogovorila za ljubavni sestanek. Zdaj me čaka.»

Prijatelj: «Zakaj ne greš k njej, saj je lepa?»

Božidar: «Pisala mi je, da jo bom spoznal po tem, da bo jedla čokoladno torto. Zdaj se revica zalaga že s četrtim kosom. Naj jih poje še nekaj, da bo sita, ker potem ne bo silila v gostilno, kjer bi ji moral kupiti večerjo...»

Ženi ne ustrežeš.

Miha: «Strašno ljubosumna je moja žena. Karkoli ji porečem, ji ni po volji. Ko bi se mi le enkrat posrečilo, da bi bila z mojim odgovorom zadovoljna!»

Matija: «Reci ji morda, da je v vsem mestu najlepša žena. Na tako priznanje se bo gotovo prijazno nasmehnila in jo bo vsaka ljubosumnost minila.»

Matija (teden dni pozneje): «Ali si moj nasvet poslušal?»

Miha: «Seveda sem ga.»

Matija: «In uspeh? Brez dvoma je bilo tako, kakor sem ti pravil.»

Miha: «Veš, kaj mi je odgovorila? Si pač moral vsaki babi v mestu pod nos pogledati, da si se o tem prepričal...»

Prijatelj otrok.

Marijana (vpraša zaročenca): «Reci mi, ali ljubiš otroke?»

Zaročenec: «No, seveda, saj so otroci božji blagoslov.»

Marijana: «Potem je v redu, jaz imam že dva...»

Odkritje.

Vera: «Moj mož je izvohal najino razmerje.»
 Drago: «In kaj se je zgodilo?»
 Vera: «Jaz sem mu odpustila njegovo predrznost...»

Varčnost.

Teta: «Kaj si napravil z dinarjem, ki sem ti ga dala včeraj?»
 Mihec: «V hranilnik sem ga vrgel.»
 Teta: «Priden dečko si ti. Tu imaš še deset dinarjev.»
 Mihec: «Teh pa ne bom hranil. Z dinarjem včeraj itak nisem mogel ničesar začeti...»

Zadnja neumnost.

Snubec: «Gospod Mohovt, ali smem prositi za roko vaše hčerke?»
 Mohovt: «Mladi mož, žal, vam ne morem ustreči: preveč neumnosti ste že napravili v življenju...»
 Snubec: «Moja častna beseda, gospod Mohovt, ta je zadnja...»

Listnica uredništva

Raka. Mnogo preveč osebno in zato po tiskovnem zakonu nemogoče. Sicer se pa taki spori imajo izravnavati v organizaciji sami!

MALI OGLASI

Vajenca za kleparski obrt,
 Išče Leopold Lebar, kleparski mojster na Bledu.

Okrajne zastopnike
 za že vpeljan, vsakemu kmetovalcu potreben predmet išče mo. Pri primerni marljivosti lep zaslužek. — Dopise na upravo «Domovine» pod šifro «Sadjarstvo».

Trgovski vajenec

s primerno šolsko izobrazbo (učenci meščanske šole imajo prednost) se snprejme takoj v trgovino Ivana Veseliča v Ormožu.

Kože divjačine

268

vseh vrst
 plačuje
 najdražje

100.000 glasbil smo prodali lansko leto, kar prica o izvrstni kvaliteti naših izdelkov. Pošljemo vam instrument po izredno nizki ceni direktno iz tovarniškega skladišča **8 dni na ogled.** Gramofoni od 345 Din, violine od 96 Din, harmonike od 85 Din dalje. Citre, gitare, mandoline, tamburice, pihala itd. **Velik katalog zastonj!** Zahtevajte ga takoj od tv. skladišča

MEINEL IN HEROLD
 tovarna glasbil in gramofonov, MURIBOR ŠT. 104

Priporočljivi najlepši nakup pri
ČEŠNIKU
 Ljubljana, Lingarjeva ulica

262

Bal se je njegove pozablivosti.
 Janez: «Včeraj sem bil pri zdravniku in mi povedal, da sem postal strašno pozabljiv.»
 Miha: «Kaj ti je pa rekel?»
 Janez: «Že takoj v začetku, preden mi je napisal recept, je dejal: Tako, tako, potem mi pa plačajte kar naprej!»

Izšla je
Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928.,
 ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obražtan. Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.
 „VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.
 Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri 251
 J. Blasnika nasledn. kth. ^{izdajna in tisk.} ^{pralčni zavod,} Ljubljana, Breg 12.

Prava uteha za živčno bolne

je moje ravnokar izdano delo! V n'em se na podlagi dolgoletnih izkušenj razlaga vzrok, postanek in zdravljenje živčnih bolezni.

Ta evanglij zdravja

pošljem vsakomur, kdor se obrne na spodaj označeni naslov, popolnoma brezplačno.

Tisoče zahval 230

dokazuje stvarni uspeh izključno znanstvenega in poučnega dela za dobrobit človeštva, katero toliko trpi. — Kdor spada k

ogromni množici živčno bolnih,

kdor tepi radi raztresenosti, strahu, slabega spomina, nervoznega glavobola, pomanjkanja spanja, pokr. r. jonega želodca, prevelike občutljivosti, bolečin v členkih, splošni ali delni slabosti ter ostalih brez številnih pojavov,

si mora naročiti mojo tolažečo knjižico!

Kdor jo pazljivo bere, dobi pomirljivo prepričanje, da obstoja zelo enostavna pot k življenju in zdravju! Ne čakajte, ampak pišete še danes na naslov

E. Pasternack, Berlin S.O.
 Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. 775.

Posteljne odeje, lastni izdelek, od 160 Din naprej. — Posteljne garniture od 300 Din naprej. — Preproge, zavese, porhetaste rjuhe 200, 220, 230 cm dolge. — Ogrinjalke kocke, plati. — Velur, pliš, žamet za mantelne. — Ogrski koci, dolgodiaki. — Konjski koci, plahte. — Perje, kg od 45 Din naprej.

REVMATIZEM.

Zahvalna izjava.

G. dr. I. Rahlejev

Beograd
 Kosovska ulica 43.

Pred mesecem in pol ste mi poslali steklenice Vašega zdravila za mojo mater. Po uporabi zdravila je takoj občutila, da so bolečine popustile. Radi tega smatram Vaše zdravilo za izvrstno sredstvo proti revmatizmu in Vas prosim, da mi pošljete še eno steklenico.

Z odličnim spoštovanjem
 Andjela Mandrovič.

Zagreb, 24. februarja 1925.

Sprejmite našo srčno zahvalo za Vaše zdravilo Radio Balsamika, katero sva z materjo z uspehom uporabljala. Ker sem se prepričal o vrednosti Radio Balsamike, Vas prosim, da mi pošljete po pošti še dve steklenici.

Z odličnim spoštovanjem
 Kisač (Bačka), 9. decembra 1925.

Pavle Častven.

Zdravilo „RADIO BALSAMIKA“ izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju laboratorij „RADIO BALSAMIKA“ dr. I. Rahlejeva v Beogradu, Kosovska ulica 43. 292

Jesen - zima, 267

najcenejši nakup

češkega in angleškega blaga za moške površnike in ženske plašče, kakor tudi raznega sukna za obleke ter vseh vrst parheta, katerega prodajam radi prevelike zaloge **izpod nabavne cene.**

Se priporočam cenjenemu občinstvu,
ANTON SAVNIK, Škofja Loka.

„Ka-le-fluid“
 D. Kalentičenko

pomlajuje ves organizem, elemente, vrača moč in zdravje, regulira delovanje vseh organov in čez kakor tudi izmenjavajo materij, rastvarja in odstranjuje iz organizma mokračno kislino, urate in druge strupe, ki nam ustvarjajo bolečine, nesposobnost za delo, prebrano oslabelost, starost in včasih tudi smrt.

Po zdravljenju s „Kalefluidom“ izginejo: nevrastenija, razne nerednosti, bolečine, prehitra oslabelost, in prejšnji bolnik zopet ozdravi, postane sposoben za delo in uživa vse radosti življenja mlajših let. „Kalefluid“ je bil odlikovan s mnogimi nagradami na razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Firenci in Rimu s 5 „Grand Prix“ in 5 velikimi zlatimi kolajnami. Poslednja „Grand Prix“ in velika zlata kolajna na razstavi v Rimu leta 1927. Literatura »Pomlajevanje, krepcanje in zdravljenje organizma« se pošilja brezplačno. Naslovite na:

MILOŠ MARKOVIC, BEOGRAD
 Katičeva ulica 1. Lit. D.

„Kalefluid“ dobite v lekarnah in drogerijah. Pošilja se tudi po poštnem povzetju. Ekspedicija brezplačna. Za Francijo: Societe «Kalefluid» D. Kalentičenko, 7, Rue de l'Ouest, Neuilly sur Seine, pres Paris. . . Za Anglijo: Generale Agency of «Kalefluid» 65, Harrington Gardens, London. S. W. 7. . . Za Ameriko: Bibikoff, 7934, Belle av. Detroit Mich. U. S. A.